

6. Učební osnovy

6.1 Český jazyk a literatura

6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura z RVP G. Cílem Českého jazyka a literatury je získání kvalitních znalostí mateřského jazyka, orientace v různých komunikativních situacích, rozvíjení kultivovaného ústního i psaného projevu, posouzení kvality literárního nebo filmového díla a divadelního představení, jejich analýza, interpretace a zařazení do kulturního kontextu. Prostřednictvím svého obsahu v literární části vyučovací předmět tříbí estetické cítění žáka, kladně ovlivňuje jeho názory, postoje a hodnotovou orientaci a formuje jeho mravní a sociální cítění.

V rámci předmětu Český jazyk a literatura je integrována část vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie.

Předmět Český jazyk a literatura úzce spolupracuje s řadou dalších vyučovacích předmětů, s jejichž náplní obsahově souvisí. Jedná se zejména o tyto předměty:

- Dějepis (historický kontext)
- Cizí jazyky (příbuzné a odlišné jazykové jevy)
- Hudební a výtvarná výchova (umělecké slohy a směry)
- Základy společenských věd (náboženské a filozofické systémy)
- Informační a komunikační technologie (zdroje a vyhledávání informací)

Časové a organizační vymezení předmětu:

Český jazyk a literatura je maturitní předmět, který je vyučován ve všech ročnících čtyřletého gymnázia a vyššího stupně osmiletého gymnázia. Hodinová dotace tohoto předmětu činí 4 hodiny týdně. Z toho jsou 3 hodiny věnovány literatuře a 1 hodina jazykové a komunikační výchově.

V rámci předmětu Český jazyk a literatura jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (průběžně ve všech ročnících)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (průběžně ve všech ročnících)
- Multikulturní výchova (1. ročník)
- Mediální výchova (2. ročník)
- Environmentální výchova (3. ročník)

Výchovné a vzdělávací strategie:

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků směřují učitelé prostřednictvím realizace následujících výchovných a vzdělávacích strategií.

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací v literatuře a na internetu
- vedeme žáky k sebehodnocení
- nabízíme žákům exkurze k vhodnému doplnění učiva
- vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách
- četbou a následnou interpretací vedeme žáky k samostatné analýze děl, prohlubujeme poznatky o literárních dílech a současně tříbíme jejich vyjadřování

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k práci s informacemi z různých zdrojů (knihy, odborné časopisy, média), žáci informace vyhledávají, třídí, kriticky posuzují a vhodně uplatňují ve výuce
- žáci se učí vhodně reagovat na různé komunikativní situace
- připravujeme a zapojujeme žáky do soutěží a olympiád
- žáci jsou vedeni k samostatné četbě, formulování vlastních čtenářských zážitků, hodnocení díla a kritických soudů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné a slušné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními lidmi ve škole i mimo ni, a to prostřednictvím řečnických cvičení
- upozorňujeme žáky na vhodné využívání verbálních i neverbálních prostředků vzhledem ke komunikačnímu záměru
- posilujeme vědomí důležitosti kultivovaného jazykového projevu
- učíme žáky vhodnou formou obhajovat vlastní názory a zároveň naslouchat názorům jiných

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, k dodržování školního řádu
- podporujeme vzájemnou pomoc při učení
- ve výuce uplatňujeme skupinovou práci a rozvíjíme dobré vztahy mezi žáky
- organizujeme besedy a návštěvy kulturních akcí

Kompetence občanská

- podporujeme vlastní literární činnost a její veřejnou prezentaci
- učíme žáky pravidlům kontaktu se státními institucemi

Kompetence k podnikavosti

- pomáháme žákům objevovat a rozvíjet jejich schopnosti (jazykové a literární soutěže, olympiády)
- vedeme žáky k hodnocení vlastních postupů a výstupů (prezentace vlastní práce, referáty)

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k vyhledávání informací v různých digitálních zdrojích, k jejich kritickému hodnocení, ověřování jejich pravdivosti, např. z hlediska důvěryhodnosti elektronického zdroje
- vedeme **žáky** k ukládání si informací a prostředků, které digitální technologie nabízí (obrázky, fotografie, videa, čtené ukázky děl) pro další zpracování formou dokumentů, prezentací
- vedeme žáky k využití digitálních technologií a aplikací ke sdílení informací s blízkými lidmi, vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové prostředky
- vedeme žáky k vytváření digitálních obsahů v některém textovém editoru, k osvojování si základů typografie a formátování textu
- při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti
- vedeme žáky k etickému chování v digitálním prostředí, k dodržování pravidel bezpečnosti při elektronické komunikaci

6.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

Ročník: **1., kvinta**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák vysvětlí pojem řeč a jazyk, objasní vztah myšlení a jazyka, rozliší, čím se zabývají lingvistické disciplíny, umí pracovat se základními příručkami v knižní i internetové podobě ▪ Rozliší vrstvy národního jazyka, zařadí indoevropské jazyky do skupin, objasní vztah češtiny a slovanských jazyků; na vhodných internetových stránkách vyhledá území, na kterých se hovoří slovanskými, románskými, germánskými a ugrofinskými jazyky ▪ Prostřednictvím videí z pořadu O češtině se seznámí s útvary ND i problematickými pravopisnými jevy ▪ Seznámí se s webovou aplikací internetové jazykové příručky ÚJČ AV ČR, prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu; na vhodných internetových stránkách procvičuje jednotlivé pravopisné jevy	<p>Obecné poučení o jazyku a řeči</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jazyk a řeč, jazyková komunikace, jazyková kultura, lingvistické disciplíny, základní lingvistické příručky ▪ Národní jazyk a jeho útvary, indoevropské jazyky, rozdělení slovanských jazyků ▪ Vývoj písma, základní pravopisné jevy	<p>MKV – vztah multilingvní (jazykové kmeny a skupiny, vrstvy národního jazyka)</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák objasní klasifikaci českých hlásek ▪ Na samostatných projevech prokáže praktickou znalost zásad správné výslovnosti ▪ Vhodně využívá zvukové prostředky řeči 	<p>Nauka o zvukové stránce jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Systém českých hlásek, spodoba znělosti, zásady správné výslovnosti, prostředky souvislé řeči 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák zná zdroje získávání informací ▪ Využívá digitální technologie k objasnění základních pojmů stylistiky ▪ Definuje funkční styly, postupy a útvary ▪ Dokáže popsat proces komunikace 	<p>Stylistika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Získávání a zpracování informací ▪ Slohotvorní činitele objektivní, subjektivní ▪ Slohové postupy a útvary ▪ Funkční styly ▪ Proces dorozumívání, účastníci komunikace, komunikační situace 	

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák vzájemně odlišuje a tvoří útvary prostědělovacího stylu ▪ Vhodně využívá verbální a neverbální prostředky v závislosti na komunikační situaci ▪ Pořídí audiozáznam mluveného projevu svých spolužáků a učitelů, rodičů a prarodičů a posoudí užití spisovných/nespisovných jazykových prostředků, zvukových prostředků i složek mimoverbální komunikace ▪ Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka ▪ Využívá digitální technologie k vytvoření pozvánky, plakátu na kulturní akci pořádanou školou ▪ V textovém editoru napíše slohovou práci ▪ Na internetových stránkách najde krátkou zprávu, jejíž obsah zpracuje formou vypravování 	<p>Prostědělovací styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mluvené a psané útvary prostědělovacího stylu ▪ Návčik řečnických dovedností 	<p>OSV - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti + morálka všedního dne (vypravování), sociální komunikace (simulace kom. situací), spolupráce a soutěž (diskuse)</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým ▪ Určuje v textu základní kompoziční postupy, identifikuje nejpoužívanější tropy a figury, vyhledává zvláštnosti a specifika jazykové výstavby textu ▪ Rozlišuje literární druhy a žánry ▪ Využívá vhodné internetové stránky k objasnění pojmů z literární teorie ▪ Na internetových stránkách nalezne příklady literárních druhů a žánrů; vypíše z nich příznakové jazykové prostředky ▪ V textovém editoru vytvoří jednoduchý text, v němž uplatní své znalosti z lit. teorie ▪ Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí ▪ Získané dovednosti a vědomosti dokáže uplatnit při rozboru přečtených děl české i světové literatury (návčik začíná v 1. ročníku a prolíná všemi ročníky) 	<p>Základy literární vědy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Literatura a její funkce, literární věda ▪ Struktura literárního díla, vrstva kompoziční, tematická a jazyková ▪ Literární druhy a žánry ▪ Literární interpretace 	
---	---	--

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák vysvětlí odlišnosti v chápání literatury ve starověku, středověku a novověku ▪ Charakterizuje jednotlivé vývojové etapy literární historie ve světě i u nás ▪ Nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se určitého uměleckého směru . Na jejich základě daný směr charakterizuje formou prezentace obohacené o obrazový materiál. Znaky směru poté doloží na vybraných textech ▪ Srovnává českou literární tvorbu se zahraniční ▪ Vysvětlí tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností ▪ Využívá digitální technologie k vyhledávání informací v různých digitálních zdrojích (encyklopedie, výuková videa, televizní dokumentární pořady, filmy, obrázky, čtené ukázky, videa na edu.ceskatelevize.cz); tyto informace poté zpracovává formou referátů a prezentací, jež sdílí s ostatními spolužáky (cituje zdroje) ▪ Zhlédne filmové zpracování některého ze slavných děl české či světové literatury, vybere z něj momenty důležité pro pochopení obsahu celého díla a seznámí s nimi ostatní spolužáky 	<p>Literatura Periodizace literatury, vývoj světové a české literatury do počátku 19. století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Starověká literatura ▪ Středověká literatura ▪ Počátky písemnictví v českých zemích ▪ Česká literatura doby lucemburské ▪ Literatura husitská ▪ Renesance a humanismus ▪ Barokní literatura ▪ Klasicismus, osvícenství, preromantismus 	<p>VMEGS – žijeme v Evropě (významní Evropané) MV – role médií (význam knihtisku)</p> <p>Mezipředmětové vztahy – dějepis, hudební a výtvarná výchova, ZSV</p>

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

Ročník: **2., sexta**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák rozlišuje mezi druhy pojmenování ▪ V komunikaci vhodně volí prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a vztahu k situaci a adresátovi ▪ Umí najít ponaučení ve vhodných internetových příručkách - slovník synonym, frazeologismů, slovník cizích slov, ... ▪ Prostřednictvím videí z pořadu O češtině se seznámí s rozvrstvením slovní zásoby ▪ Na vhodných internetových stránkách procvičuje učivo lexikologie, ▪ Vysvětlí význam slov a vztahů mezi nimi ▪ Charakterizuje slovtvorné principy v češtině	<p>Nauka o slovní zásobě a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Druhy pojmenování, přenášení pojmenování ▪ Slovní zásoba ▪ Slovníky a práce s nimi ▪ Způsoby tvoření slov ▪ Slovtvorný a morfemický rozbor slova	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák si v internetové jazykové příručce ÚJČ AV ČR osvojí pravidla týkající se psaní velkých písmen a interpunkce, na vhodných internetových stránkách si je procvičí a své znalosti prokáže na samostatném písemném projevu	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Psaní velkých písmen ▪ Čárka ve větě jednoduché	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák užívá českou normu skloňování a časování včetně hlavních výjimek, umí najít ponaučení v příručkách, pracuje i s internetovými příručkami ▪ Odliší spisovné a nespisovné tvary ▪ Orientuje se v tvaroslovném systému, zvládá třídění slov na slovní druhy ▪ Využívá vhodné internetové stránky k procvičování složitějších tvarů slov ▪ Objasní mluvnické kategorie ▪ Využívá internetové stránky https://www.nechybujte.cz/gramatika-cestiny k doplnění si informací o slovních druzích	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary	
---	--	--

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák objasní funkce médií a jejich vliv na své vlastní jednání ▪ Rozezná hodnotu publicistických textů ▪ Vyhodnotí kvalitu informací z různých zdrojů ▪ Porovná zpravodajství internetových a tištěných médií ▪ Seznámí se s oficiálními stránkami Českého rozhlasu a České televize ▪ V textovém editoru je schopen napsat libovolný základní publicistický útvar a vyjádřit v něm své názory ▪ Zhlédne filmové zpracování literárního díla oceněného Českým lvem a napíše na něj tweet v aplikaci Tweetgen, recenzi na stránky novin a na stránku csfd.cz. Posoudí rozdílnost ve vyjadřování, obsahu, rozsahu a přístupu autora textu k dané tematice ▪ S využitím digitálních technologií vytvoří ve skupině videoreportáž a fotoreportáž z akce školy 	<p>Publicistický styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkce publicistického stylu ▪ Média a jejich vliv ▪ Základní útvary psané i mluvené ▪ Jazykové a kompoziční prostředky 	<p>MV – mediální produkce (třídní časopis/videoreportáž), mediální produkty (reklamní kampaň propagující školu), uživatelé (výzkum názorů na média), vliv médií (diskuse)</p> <p>OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (fejton), morálka všedního dne (článek, úvaha)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové ▪ Nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se určitého uměleckého směru . Na jejich základě daný směr charakterizuje formou prezentace obohacené o obrazový 	<p>Literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Národní obrození (1. a 2. fáze) ▪ Romantismus ve světové literatuře ▪ Česká literatura 30. – 50. let 19. století ▪ Realismus a naturalismus ve světové literatuře ▪ Májovci, ruchovci a lumírovci 	<p>VMEGS – žijeme v Evropě (významní Evropané)</p> <p>Mezipředmětové vztahy – dějepis, hudební a výtvarná výchova, ZSV</p>

<p>materiál. Znaky směru poté doloží na vybraných textech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede základní představitele a jejich díla, charakterizuje přínos velkých autorských osobností pro vývoj literatury a myšlení ▪ Samostatně analyzuje a interpretuje literární díla a jejich filmové či dramatické představení ▪ Na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu ▪ Využívá digitální technologie k vyhledávání informací v různých digitálních zdrojích (encyklopedie, výuková videa, televizní dokumentární pořady, filmy, obrázky, čtené ukázky, videa na edu.ceskatelevize.cz); tyto informace poté zpracovává formou referátů a prezentací o oblíbeném autorovi či knize, jež sdílí s ostatními spolužáky (cituje zdroje) ▪ Zhlédne filmové zpracování některého ze slavných děl české či světové literatury, vybere z něj momenty důležité pro pochopení obsahu celého díla a seznámí s nimi ostatní spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realismus a naturalismus v české literatuře ▪ Česká a světová literatura přelomu 19. a 20. století 	
---	---	--

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

Ročník: **3., septima**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího ▪ Prostřednictvím internetu zhlédne výuková videa týkající se výkladu učiva syntaxe, a připomene si tak již známé učivo ▪ Na vhodných internetových stránkách si procvičuje učivo skladby ▪ používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšené srozumitelnosti, logické souvislosti a přehlednosti ▪ Uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	Skladba <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní principy větné skladby (větné členy a vztahy mezi nimi) ▪ Druhy výpovědí, aktuální členění ▪ Souvětí, poměry mezi větami, druhy vedlejších vět ▪ Nepravidelnosti větné stavby ▪ Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák ve svém písemném projevu uplatňuje znalosti syntaktických principů českého jazyka ▪ Na vhodných internetových stránkách vyhledá ponaučení o psaní čárky ve složitém souvětí a zároveň si jej procvičí	Pravopis <ul style="list-style-type: none"> ▪ Interpunkční znaménka včetně obtížnějších případů	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák vhodně využívá a kombinuje funkční styly, slohové postupy a útvary ▪ Pořizuje z odborného textu uvedeného na internetových stránkách výpisky, zpracovává osnovu, výtah, shrnutí; v aplikaci Tweetgen vytvoří tweet ▪ Efektivně využívá různé informační zdroje (slovníky, internet, encyklopedie) k napsání samostatné práce ▪ Vytvoří encyklopedické heslo na stránky wikipedia.com na odborné téma, o které se zajímá ▪ Posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací ▪ Napíše v textovém editoru slohovou práci 	<p>Odborný styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkce odborného stylu ▪ Jazykové a kompoziční prostředky ▪ Základní útvary s důrazem na úvahu a výklad ▪ Práce s odbornými texty, základní vlastnosti textu a jeho členění 	<p>EV – člověk a životní prostředí (úvaha / výklad)</p> <p>Integrace části vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie</p> <p>Mezipředmětové vztahy - IVT</p>
---	---	--

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby ▪ Nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se určitého uměleckého směru . Na jejich základě daný směr charakterizuje formou prezentace obohacené o obrazový materiál. Znaky směru poté doloží na vybraných textech ▪ Poslechne si rozhlasovou dramaturgii či zhlédne filmové zpracování některého významného díla a srovná je s původní, literární verzí ▪ Uvede základní představitele a jejich díla, charakterizuje přínos velkých autorských osobností pro vývoj literatury a myšlení ▪ Samostatně analyzuje a interpretuje literární díla a jejich filmové či dramatické představení ▪ Na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu ▪ Využívá digitální technologie k vyhledávání 	<p>Literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Česká literatura počátku 20. století (do 1. světové války) ▪ Poezie, próza a drama ve světové literatuře v 1. polovině 20. století (se zaměřením na literaturu anglickou, americkou, francouzskou, německou a ruskou; hlavní směry a proudy) ▪ Česká poezie, próza a drama mezi světovými válkami (proletářská poezie, poetismus, surrealismus, katolický proud, básníci 30. let; próza legionářská, avantgardní, demokratická, existencialistická, socialisticko-realistická, katolická, historická, psychologická; divadla kamenná a avantgardní) 	<p>VMEGS – žijeme v Evropě (významní Evropané)</p> <p>Mezipředmětové vztahy – dějepis, výtvarná výchova, ZSV</p>

<p>informací v různých digitálních zdrojích (encyklopedie, výuková videa, televizní dokumentární pořady, filmy, obrázky, čtené ukázky, videa na edu.ceskatelevize.cz); tyto informace poté zpracovává formou referátů a prezentací o oblíbeném autorovi či knize, jež sdílí s ostatními spolužáky (cituje zdroje)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zhlédne filmové zpracování některého ze slavných děl české či světové literatury, vybere z něj momenty důležité pro pochopení obsahu celého díla a seznámí s nimi ostatní spolužáky		
---	--	--

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

Ročník: **4., oktáva**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák ve svém projevu uplatňuje znalosti hláskosloví, tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka <p>V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy</p>	Systematizace a prohlubování poznatků o českém jazyce <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hláskosloví, tvarosloví, skladba ▪ Komplexní jazykové rozbory ▪ Složitější pravopisné jevy	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi ▪ Na internetu si vybere šablonu pro psaní strukturovaného životopisu a napíše svůj životopis ▪ V textovém editoru napíše formou úředního dopisu objednávku; dbá na správné formátování textu	Administrativní styl <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní znaky a útvary ▪ Úřední písemnosti, doklady, formuláře ▪ Jednání s institucemi	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák v úvaze a eseji dokazuje samostatnost uvažování a jazykovou vytríbenost svého projevu ▪	Umělecký styl <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní znaky a útvary ▪ Kompoziční postupy, jazykové prostředky <p>Text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát)</p>	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne (esej / úvaha)

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá v souladu s komunikační situací ▪ V rámci skupinové práce pořídí videozáznam spolužáka při řečnickém cvičení, ten slouží pro hodnocení jazykových i mimojazykových prostředků komunikace ▪ V mluveném projevu využívá základní principy rétoriky ▪ Volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu, nebo s ním polemizuje ▪ Rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit ▪ Žák vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby ▪ Žák uvede základní představitele a jejich díla, charakterizuje přínos velkých autorských osobností 	<p>Řečnický styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkce, základní znaky a útvary ▪ Kompoziční postupy, jazykové prostředky ▪ Komunikační strategie – adresnost, volba útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera, vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa <p>Literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Reflexe 2. světové války v české a světové literatuře ▪ Světová literatura 2. poloviny 20. století (hlavní směry, proudy, tendence, tematické oblasti; existencialismus, neorealismus, beatnici, rozhněvaní mladí muži, nový román, magický realismus, postmodernismus) 	<p>VMEGS – žijeme v Evropě (významní Evropané)</p> <p>Mezipředmětové vztahy – dějepis, ZSV</p>

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samostatně analyzuje a interpretuje literární díla a jejich adaptace; analýzu zpracuje formou prezentace a sdílí ji s ostatními spolužáky ▪ Na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu ▪ Při interpretaci textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního díla ▪ Nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se určitého uměleckého směru . Na jejich základě daný směr charakterizuje formou prezentace obohacené o obrazový materiál. Znaky směru poté doloží na vybraných textech ▪ Poslechne si rozhlasovou dramaturgii či zhlédne filmové zpracování některého významného díla a srovná je s původní, literární verzí ▪ Identifikuje využití jednoho textu v jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře, postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu ▪ Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Česká literatura po roce 1945 – poezie, próza, drama (politická lyrika, poezie všedního dne, reflexivní poezie, písňové texty, experimentální poezie, schematismus 50. let, literatura oficiální, exilová, samizdat, underground, normalizace, experimentální literatura, postmoderna; malé divadelní scény) ▪ Česká literatura po roce 1989 (výběr) 	

<p>vážné, středního proudu a braku a svůj názor argumentačně zdůvodní</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Využívá digitální technologie k vyhledávání informací v různých digitálních zdrojích (encyklopedie, výuková videa, televizní dokumentární pořady, filmy, obrázky, čtené ukázky, videa na edu.ceskatelevize.cz); tyto informace poté zpracovává formou referátů a prezentací o oblíbeném autorovi či knize, jež sdílí s ostatními spolužáky (cituje zdroje) ▪ Zhlédne filmové zpracování některého ze slavných děl české či světové literatury, vybere z něj momenty důležité pro pochopení obsahu celého díla a seznámí s nimi ostatní spolužáky ▪ Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a jiných zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje, získané schopnosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl		
--	--	--